

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 235/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť N. N. T., zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Kochanským, Farská 33, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti jeho väzby podľa čl. 5 ods. 4 a práva na spravodlivé súdnu konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Tos/122/2013 z 15. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. N. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2013 doručená sťažnosť N. N. T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti jeho väzby podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdnu konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Tos/122/2013 z 15. októbra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že *„Krajský prokurátor v Nitre podal na Okresný súd Nitra dňa 17. 10. 2011 obžalobu pod sp. zn. Kv 139/2010-144 na základe ktorej som obžalovaný z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi...“*.

Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 21 T/118/2011 zo 16. septembra 2013 zamietol žiadosť sťažovateľa (podanú 28. augusta 2013) o prepustenie z väzby na slobodu z dôvodu, že naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tos/122/2013 z 15. októbra 2013 zamietol jeho sťažnosť z 18. septembra 2013 proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 21 T/118/2011 zo 16. septembra 2013.

Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na to, že krajský súd predtým uznesením sp. zn. 1 Tos/122/2013 zo 16. augusta 2013 *„vo vzťahu k spoluobvinenému T. Š. rozhodol za úplne tých istých podmienok opačne“*, keď spoluobvineného v spoločnej trestnej veci z väzby prepustil na slobodu, ale jeho sťažnosť zamietol. Preto považuje rozhodnutie krajského súdu ako diskriminačné vo vzťahu k jeho osobe a súčasne je toho názoru, že *„odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vyznieva nepresvedčivo, nezrozumiteľne a vôbec nedáva odpoveď na to, prečo v spoločnej veci vo vzťahu k jednému z obžalovaných (T. Š.) boli súdom jednoznačne konštatované prieťahy v konaní a vo vzťahu k mojej osobe, už tomu tak nebolo, a v čom spočíva odlišnosť pre posudzovanie inak zhodnej situácie, čo však v tomto prípade súd objektívne a rozumne neodôvodnil“*.

Krajský súd podľa sťažovateľa „pristupuje k prieťahom v konaní popísanými v uznesení zo dňa 15. 08. 2013 úplne odlišne, tieto už prakticky nevytýka súdu I. stupňa, práve naopak, poukazuje na jeho snahu vykonať hlavné pojednávanie aj v čase letných prázdnin. Poukazuje na prieťahy v konaní zo strany obhajcov (nie však počas letných prázdnin), ale až v termínoch 13. 09. 2013 až 8. 10. 2013, čo mu bolo známe už v čase rozhodovania o sťažnosti T. Š.“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ tiež uviedol, že „po podaní obžaloby v prejednávanej trestnej veci rozhodovali senáty v rôznom zložení v počte 5 sudcov (z celkového počtu 9) a preto je možné domnievať sa, že o sťažnosti dňa 15. 10. 2013 nerozhodoval senát v zákonom zložení. V tejto veci rozhodovali senáty v zložení a to:

dňa 22. 11. 2011, sp. zn. 1 Tos/72/2011 JUDr. Štefan Hrvola - predseda, JUDr. Lubomíra Kubáňová, JUDr. Ingrid Kišacová,

dňa 15. 08. 2012, sp. zn. 1 Tos/84/2012 JUDr. Štefan Hrvola - predseda, JUDr. Lubomíra Kubáňová, JUDr. Ingrid Kišacová,

dňa 15. 08. 2013, sp. zn. 1 Tos/99/2013 JUDr. Stanislav Libant - predseda, JUDr. Zita Matyová, JUDr. Ingrid Kišacová,

dňa 15. 10. 2013, sp. zn. 1 Tos/122/2013 JUDr. Stanislav Libant - predseda, JUDr. Štefan Hrvola, JUDr. Ingrid Kišacová.

Vzhľadom na vyššie uvedené, som toho názoru, že súd mal v predmetnej veci rozhodovať v takom zložení senátu, v akom rozhodoval po podaní obžaloby.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o mojej väzbe porušil Krajský súd... článok 17 ods. 2 a 5 Ústavy... a článok 5 ods. 4 Dohovoru...

Podľa názoru sťažovateľa porušil zároveň krajský súd... pri svojom rozhodovaní v predmetnej veci článok 46 ods. 1 Ústavy... k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu aj porušenie článku 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny...

V tejto súvislosti bol tiež porušený článok 6 ods. 1 Dohovoru..., a tým základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 15. 10. 2013, sp. zn. 1 Tos/122/2013-2869 porušil ústavné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru...“

Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 15. 10. 2013, sp. zn. 1 Tos/122/2013-2869 porušil ústavné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... a ústavné právo na spravodlivé súdne konanie aj porušenie článku 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny...“

Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 15. 10. 2013, sp. zn. 1 Tos/122/2013 - 2869 sa zrušuje a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby na slobodu ihneď...“

Sťažovateľ si uplatňuje náhradu trov konania 275,94 eura...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať aj takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. III. ÚS 198/07, IV. ÚS 77/2014).

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 listiny napadnutým uznesením krajského súdu

1.1 Sťažovateľ poukazuje na to, že krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tos/122/2013 z 15. augusta 2013 „vo vzťahu k spoluobvinenému T. Š. rozhodol za úplne tých istých podmienok opačne“, keď spoluobvineného v spoločnej trestnej veci z väzby prepustil na slobodu, pričom jeho sťažnosť zamietol. Rozhodnutie krajského súdu považuje preto za diskriminačné, nepresvedčivé, náležité neodôvodnené a za také, ktoré mu nedáva odpoveď, prečo vo vzťahu k inému obžalovanému boli krajským súdom skonštatované prietahy v konaní a vo vzťahu k nemu už nie.

Čo sa týka námietky porušenia základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd poukazuje na to, že v zásade nie je tzv. „skutkovým súdom“, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ak by malo ísť o dokazovanie, ktoré by malo nahradiť dokazovanie nevykonané, resp. nedostatočne vykonané všeobecnými súdmi, a preto nie je jeho úlohou skúmať dôvodnosť prepustenia z väzby na slobodu jedného zo spoluobžalovaných a na druhej strane zamietnutie žiadosti o prepustenie z väzby sťažovateľa, keď podľa neho sú skutkové okolnosti v oboch prípadoch rovnaké (obdobne IV. ÚS 77/2014).

Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje iba na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, pričom nesmie ísť o takú interpretáciu a aplikáciu právnych noriem, ktorá by bola arbitrárna alebo zjavne neopodstatnená (I. ÚS 74/05, I. ÚS 228/05).

Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že „Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na dôvody preventívnej a útekovvej väzby, konkrétne skutočnosti odôvodňujúce u obžalovaných N. N. T., M. F. a T. P. V. obavu z toho, že aj v tomto štádiu trestného konania budú na slobode pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú im bolo vznesené obvinenie...“.

.... jednotliví obžalovaní mali nedovolené zadovážovať, prechovávať a tiež distribuovať omamné a psychotropné látky, keďže mali nelegálne pestovať indoorovým spôsobom rastliny rodu Cannabis v prenajatom dome v Topolčanoch... Tieto rastliny mali po vysušení a spracovaní distribuovať iným osobám. Hlavným organizátorom tohto konania mal byť obžalovaný N. N. T., ktorý mal financovať a organizovať zakladanie pestiarní v okresoch Nitrianskeho a Trnavského kraja a mal sa podieľať na pestovaní marihuany indoorovým spôsobom, zabezpečovať technologické zariadenia a prostriedky potrebné na rast rastlín a tiež riadiť ostatných obžalovaných...“.

S poukazom na uvedené boli aj podľa názoru krajského súdu „dané dôvody preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u obžalovaných... pretože z ich konania vyplýva skutočne dôvodná obava, že budú na slobode pokračovať v uvedenom konaní, ktorým si mali zabezpečovať prostriedky na svoje živobytie...“.

... Pokiaľ ide o sťažnostné námietky obžalovaných..., ktorí poukazovali na prepustenie z väzby spoluobžalovaného T. Š., nadriadený súd poukazuje na to, že dôvodom pozitívneho rozhodnutia o žiadosti o prepustenie z väzby tohto obžalovaného bolo primárne nerešpektovanie vysloveného právneho názoru nadriadeného súdu, vysloveného v predchádzajúcom rozhodnutí, týkajúceho sa tohto obžalovaného. Nadriadený súd vytýkal

súdu I. stupňa dôvodnosť trvania tzv. preventívnej väzby u obžalovaného T. Š. len z toho, že naďalej popiera spáchanie skutku, keďže medzi základné práva obžalovaného patrí rozhodnúť sa, či bude vypovedať, alebo či vypovedať odmietne, vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich a taktiež ho nemožno nútiť, aby sa k spáchaniu trestného činu priznal (§ 34, § 121 Tr. por. a čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky). Nadriadený súd tiež poukazoval na zásadu primeranosti väzby a dôvodnosti obavy vyplývajúcej z konania obžalovaného T. Š. spôsobom predpokladaným ustanovením § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., aj s ohľadom na vykonané dôkazy, vo vzťahu k jeho osobe, o ktorej žiadosti o prepustenie z väzby rozhodoval.“.

K plynulosti a rýchlosti konania v trestnej veci sťažovateľa krajský súd uviedol, že „upozorňoval súd I. stupňa v predchádzajúcich rozhodnutiach na dôsledné dodržiavanie zásady zdržanlivosti a primeranosti podľa § 2 ods. 6 Tr. por., aj s poukazom na to, že niektoré z hlavných pojednávaní boli odročené z dôvodu prekážky na strane súdu, pre chorobu predsedu senátu či prísediacich. Toto je však potrebné považovať za objektívnu prekážku riadneho a urýchleného pojednania veci. Nemožno tiež uprieť snahu súdu I. stupňa vykonať hlavné pojednávania aj v čase letných prázdnin – letných dovolení a určovanie termínov hlavných pojednávaní na viacero dní. V tejto súvislosti nemožno nevziať do úvahy, že sa jedná o skupinovú trestnú vec, kde termín pojednávania je určovaný aj po dohode s obhajcami a prokurátorom. Napríklad pri odročovaní hlavného pojednávania na nový termín, tento nemohol byť určený na 13. 09. 2013 až 15. 09. 2013 pre prekážku na strane obhajcu Mgr. Nagya, 19. 09. 2013 až 20. 09. 2013 pre prekážku na strane obhajcu JUDr. Kochanského, 08. 10. 2013 pre prekážku na strane obhajcu JUDr. Gavalca, 21. 10. 2013 pre prekážku na strane obhajcov JUDr. Gavalca, JUDr. Kochanského a JUDr. Osvaldovej.

Pokiaľ ide o hlavné pojednávanie určené na dni 16. 09. 2013 a 19. 09. 2013 až 20. 09. 2013, toto nebolo vykonané z dôvodu neprítomnosti obhajcu Mgr. Romana Nagya, ktorý si predĺžil zahraničnú dovolenku a nezabezpečil za seba substituenta. Ďalšie pojednávanie, určené na 03. 10. 2014 a 04. 10. 2013 nebolo vykonané z dôvodu, že obhajca Vladimír Stefek sa nachádzal mimo územia Slovenskej republiky a obžalovaný P. N. D. nesúhlasil, aby ho namiesto neho substitučne obhajoval obhajca JUDr. Peter Leimberger.

Tieto dôvody odročenia hlavných pojednávaní v žiadnom prípade nespôsobil súd, ale jednotlivé strany v konaní...“.

Z citovanej časti napadnutého uznesenia krajského súdu je teda zrejmé, že druhostupňový (sťažnostný) súd poukázal na okolnosti rozhodné pre konštatovanie, že väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u sťažovateľa pretrvávajú, čo v konečnom dôsledku viedlo k zamietnutiu jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Krajský súd jasne uviedol, že jeho uznesenie z 15. augusta 2013 sa týkalo výlučne len spoluobvineného, o osobnej slobode ktorého bolo týmto uznesením rozhodované, aj s ohľadom na vykonané dôkazy iba vo vzťahu k jeho osobe. Rozdielne malo byť aj postavenie sťažovateľa a spoluobvineného v hierarchickej štruktúre zločineckej skupiny, keď sťažovateľ mal byť aj hlavným organizátorom zločineckej skupiny. Z tohto hľadiska treba považovať pozbavenie osobnej slobody sťažovateľa za zákonné, pretože sa udialo v súlade s postupom a z dôvodov ustanovených v zákone a na základe rozhodnutia príslušného súdu.

Ústavný súd nemá žiadny dôvod spochybňovať právny názor vyslovený v uznesení krajského súdu z 15. augusta 2013 (ktorým bol de facto spoluobvinený prepustený z väzby na slobodu), ak navyše dôvody prepustenia boli viazané výlučne na jeho osobu, a nie na sťažovateľa.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, arbitrárnosti názoru alebo svojvôli krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Vzhľadom na tieto dôvody ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a v čl. 8 ods. 2 listiny zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu odmietol už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1.2 Sťažovateľ sa súčasne „domnieva“, že o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu zo 16. septembra 2013 nerozhodol senát v zákonom zložení, a na podporu svojich domnienok chronologicky poukazuje na zloženie jednotlivých senátov tak, ako rozhodovali o jeho väzbe v období po podaní obžaloby (bližšie pozri citáciu z odôvodnenia sťažnosti na strane 3 tohto rozhodnutia).

Podľa názoru ústavného súdu z čl. 17 ods. 2 ústavy (nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon) možno vyvodiť, že obsahuje aj hmotnoprávne aspekty, okrem iného aj právo, aby o osobnej slobode rozhodol zákonný sudca.

Ústavný inštitút zákonného sudcu je založený predovšetkým na zákonom určenej právomoci, ako aj vecnej a miestnej príslušnosti súdu. Okrem toho je potrebné vziať do úvahy rozvrh práce, ktorý určuje sudcu alebo senát príslušný na rozhodnutie konkrétneho prípadu (obdobne I. ÚS 11/01, IV. ÚS 77/2014).

Za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon tejto funkcie, pričom bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 239/04, II. ÚS 417/06).

Podľa § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce prideľujú jednotlivým senátom, samosudcom a súdnym úradníkom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí.

Podľa rozvrhu práce krajského súdu na rok 2013 (bodu 2 časti V týkajúcej sa trestného úseku, ako aj toho istého bodu rozvrhu práce krajského súdu na rok 2012 (bodu 1 časti V rozvrhu práce krajského súdu na rok 2011) v prípade opätovného predkladania

trestných spisov na rozhodnutie o sťažnostiach podaných proti rozhodnutiu o väzbe po podaní obžaloby sa tieto pridelia na konanie a rozhodnutie tomu senátu, ktorý v takejto veci po podaní obžaloby už rozhodoval.

Ústavný súd zistil, že v namietanom prípade o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o väzbe sťažovateľa rozhodol ten istý senát krajského súdu (1 Tos), ktorý už v jeho trestnej veci v predchádzajúcich prípadoch konal. Z rozvrhu práce krajského súdu na rok 2011, keď bolo prvýkrát rozhodované o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu o jeho väzbe, vyplýva, že v rozhodnom čase boli sudcovia JUDr. Štefan Hrvola, JUDr. Ingrid Kišacová, Dr., a JUDr. Ľubomíra Kubáňová členmi senátu 1 Tos, ktorí aj o sťažnosti sťažovateľa rozhodli. V roku 2013 boli členmi senátu JUDr. Stanislav Libant, JUDr. Ingrid Kišacová, Dr., a JUDr. Štefan Hrvola. Ak v súlade s rozvrhom práce medzi rozhodnutiami súdu došlo k zmene obsadenia senátu, nemožno to podľa názoru ústavného súdu považovať za porušenie základného práva na zákonného sudcu. V rámci rozvrhu práce teda môže dôjsť nielen k nastúpeniu náhradníka, ale aj k iným zmenám v zložení senátu, pokiaľ takáto zmena korešponduje s platným rozvrhom práce príslušného súdu.

Z uvedeného dôvodu preto nič nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľovho základného práva na zákonného sudcu, pretože krajský súd postupoval v súlade s § 50 ods. 1 a 2 a § 51 ods. 1 a 3 zákona o súdoch a s príslušnými ustanoveniami vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 118/2005 Z. z. o náležitostiach rozvrhu práce v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu rozhodol druhostupňový súd v senáte zloženom v súlade s rozvrhom práce, pričom táto vec mu bola pridelená v súlade s rozvrhom práce na rok 2013.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť aj vo vzťahu k námietke sťažovateľa o porušení jeho základného práva na zákonného sudcu napadnutým uznesením krajského

súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť (obdobne ako vo veci iného spoluobžalovaného vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 77/2014).

Navyše, sťažovateľ vyjadril námietku porušenia svojho základného práva na zákonného sudcu len v rovine „domnienok“, ktoré podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za splnenie jeho povinnosti tvrdenia a povinnosti dôkaznej v zmysle § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite svojej sťažnosti (ktorým je ústavný súd v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný) označil, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené aj jeho právo na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti jeho väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, avšak v odôvodnení svojej sťažnosti vo vzťahu k tejto námietke neuviedol žiadny ústavnoprávne relevantný argument, a preto je nepochybné, že sťažnosť v tejto časti neobsahuje riadne odôvodnenie (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Navyše, podľa ustálenej rozhodovacej praxe k porušeniu označeného práva sťažovateľa by mohlo dôjsť v dôsledku nečinnosti alebo nesprávnej činnosti všeobecného súdu (t. j. postupom), a nie samotným rozhodnutím (obdobne III. ÚS 143/05, III. ÚS 258/05).

V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ je zastúpený advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom

ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť vo vzťahu k námietke sťažovateľa o porušení jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí a tiež ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že napadnuté uznesenie krajského súdu je rozhodnutím, ktorým ako nadriadený súd rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, t. j. je rozhodnutím o osobnej slobode.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, ako aj rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej sa osobná sloboda v súvislosti s rozhodovaním o väzbe a jej ďalšom trvaní chráni prostredníctvom ustanovení čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok De Wilde et al. v. Belgicko z 18. júna 1971, séria A, č. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77 atď.), resp. ustanovení čl. 17 ústavy, pretože tieto predstavujú prísnejšiu a špeciálnu úpravu dodržania zásad spravodlivého procesu u osoby pozbavenej osobnej slobody, než akú má na mysli čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj čl. 36 ods. 1 listiny). Ustanovenia čl. 5 dohovoru a čl. 17 ústavy totiž zahŕňajú tak hmotné, ako aj procesné atribúty práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru o práve na

spravodlivé súdne konanie či ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) garantujúce základné právo na súdnu ochranu (m. m. III. ÚS 155/09, III. ÚS 287/2010).

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti konštatoval, že sťažovateľ v súvislosti s rozhodovaním krajského súdu o predĺžení väzby namietal porušenie takých práv, ktoré na konanie a rozhodovanie o nej nie sú aplikovateľné, a preto k ich porušeniu nemohlo dôjsť vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi sťažovateľom označenými právami a napadnutým uznesením krajského súdu.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne ako v prípade iného obžalovaného v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 77/2014).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2014